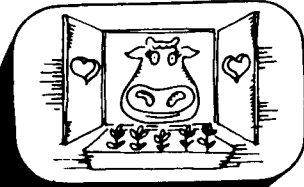


# מבנים ומיכון



## כבישת שחת וקש\*

שמעון הישראלי, אירגון עובדי הפלחה

ההספק המקובל במשקים היה השנה בסביבות 3 טון לשעה, כך שהשיטה ישימה עד להיקפים של 300 טון. מעל כמות זאת, יתכן שיש לבדוק רכישת מכבש Stak Hand מקורי, הכובש ערמות של 3 או 6 טון והספקיו גבוהים בהרבה. מכבש כזה עובד כבר מספר שנים בבארי, בבית גוברין, במולדת ובשדה אליהו.

### שחת וקש בחבילות כבדות

**מכבש הסטון 4800.** שיטת גניגור – רמת דוד אינה מספיק טובה, בשני מקרים:  
א. למשקים שצריכים לכבש הרבה קש (בנגב בעיקר);

ב. למשקים המעוניינים להוביל למרחק רב והמחפשים שיטה לדחוס היטב את החומר, כדי להגדיל את כושר ההובלה של המשאיות. לאחר שבדקנו את השיטות הקיימות כיום בארץ, והבנויות כולן על מסדרי חבילות קטנות, אתרנו מכבש העובד כבר 3 שנים בארה"ב, אשר כובש חבילות גדולות – 600 ק"ג בקש ו-900 בשחת. חבילות אלו ניתן להעמיס ולפרוק על ידי כף של טרקטור רגיל ואין צורך בשופל או מעמיס מיוחד, דוגמת המעמיס של פרימן. אין

השחת והקש הם כנראה המוצרים האחרונים בחצר המשק ובשדה, שעדיין לא נפתרה בעית השינוע שלהם.

בשנה האחרונה חלה התקדמות בתחום זה, ונוסח בסקירה קצרה זו להתעכב על שני פתרונות אפשריים.

### שחת בקלות

**כבישת שחת בעזרת מהדק כותנה:** השיטה, שנוסתה לראשונה בקבוצת גניגר, מתבססת על ציוד הקיים ברוב המשקים שמגדלים כותנה. השנה כבשו או האביסו מכלות בכ-20 משקים. בשנה הבאה, יש להניח שמשקים נוספים ינסו את השיטה, בעיקר הודות למשאיות ה"מובר" המובילות את השחת מהשדה למשק ללא משטחים. 5 אזורים כבר רכשו משאית כזאת, ובשנה הבאה יגדל המספר.

\* שתי הערות סמנטיות:

1. המלה **חבילה** נגזרת מן המלה **חבל**, ולכן לחבילות ללא חבלים קראנו **כלות**.
2. **ייתכן שמוטב לומר כבישה ולא כיבוש**, שהוא ביטוי דרמשמעי.

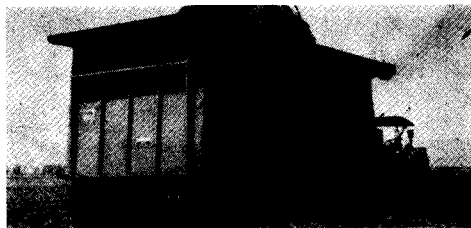
→ 25

לבסוף נדגיש: מדובר בקולוסטרום מובהק, שלא ניתן לשיווק בשום אופן.

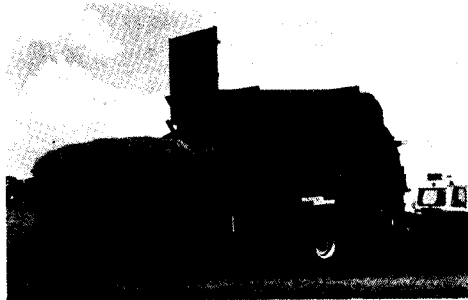
כל האמור לעיל, אם היה כוחו יפה עד "מהפך החלב", כוחו יפה לעילא ולעילא כעת, כאשר מחירי התחליפים הרקיעו שחקים ומחיר החלב – מי כמונו יודע...

נשמח למסור פרטים לכל המתעניין. 

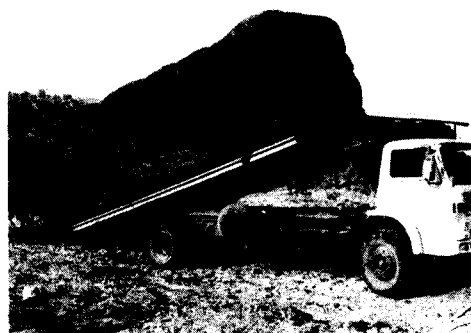
לא נתגלו תגובות שליליות לפורמלין. למעשה, לא הורגשה השפעה כלשהי. למרות האחוז הגבוה של החומר היבש בקולוסטרום (19%), לא הפחתנו כמויות להגמעה ולא התחשבנו בכך. לעומת זאת יש להוסיף לקולוסטרום מים חמים.



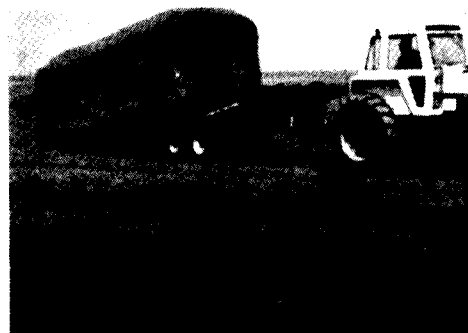
תמונה 3. כבישת שחת במהדק כותנה



תמונה 1. מכבש הסטון 60A לכבישת בלות של 6 טון



תמונה 4. העברת הפלה בשיטת "רמסע" או ב"מובר"



תמונה 2. העברת הבלות בעזרת מובר



תמונה 5. העמסת חבילות כבדות: קש עד 600 ק"ג לחבילה, שחת עד 900 ק"ג



תמונה 6. סידור החבילות במתבן בעזרת טרקטור וכף

גם צורך לטפל בחבילות בידים לאחר איחסון במתבן.

לקראת העונה הבאה יובאו לארץ שני מכבשים מדגם זה, האחד יעבוד בעמק החולה בכבישת שחת והשני – בשער הנגב, בכבישת קש.

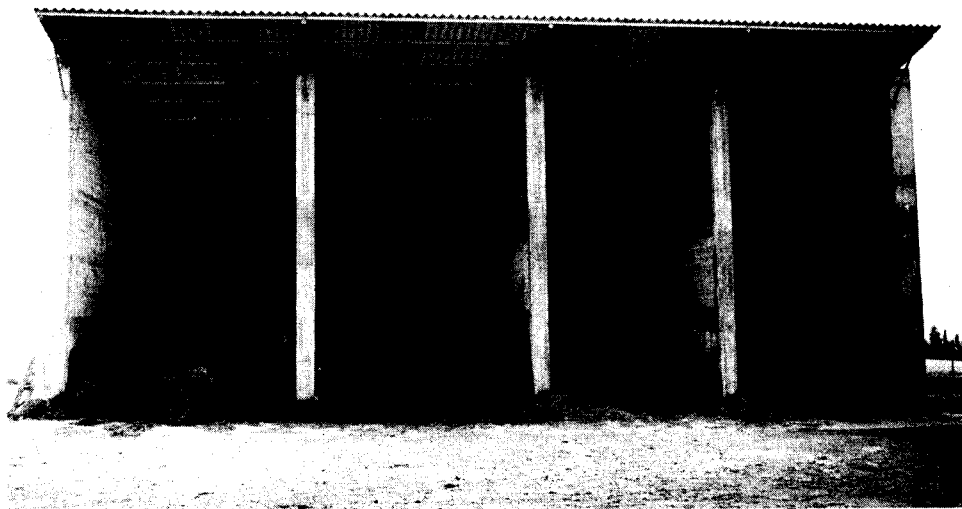
### האבסת שחת וקש מבלות או חבילות כבדות

ההאבסה תיתכן בכמה דרכים:

א. ישירות בעגלה מערבלת – למעדיפים חומר שקול, מעורב במנה הכולית, ללא קיצוץ;  
ב. בעגלה מערבלת, לאחר קיצוץ במקצצת קש;

ג. בעגלה פורקת ירק.

אין ספק שכל משק אשר יעבור לשיטה חדשה יצטרך להתארגן לכך, אך ההשקעה אינה גבוהה ושכרה בצידה: חסכון בעבודת ידים, שבחלקה עבודה שכירה.



תמונה 7. סככות לאיחסון מזונות יבשים בקיבוץ עין השופט. בתא השמאלי שחת

## מתח חשמלי סמוי במכון החליבה

משה איתם-קליין, האגף למיכון וטכנולוגיה, ש.ה.מ.

בספרות חוץ לארץ הופיעו לא מעט דיווחים על אפשרות של מתח חשמלי סמוי במכון החליבה שניתן לגילוי רק במכשירי מדידה המצויים בידי בעלי מקצוע. אם אין זכרוני מטעה אותי, הרי גם מעל דפי "משק הבקר והחלב" התריע חי הברון על אפשרות של פגיעה כזאת, אך עד כמה שידוע לנו טרם פורסם על מקרה כזה בארץ.

### תסמונת מכת החשמל

הפרות מגיבות בהתאם למידת החרירות של הבעיה. לעתים קשה להבחין בתגובה למרות שגורם נזק, ולעתים התגובה היא חריפה וכוללת לעין.

הסימנים הם שונים ומשונים ויכולים להופיע כולם, או מקצתם:

- א. עצבנות כללית;
- ב. סרוב להיכנס למכון החליבה, או לעמדה;
- ג. חוסר שקט בתוך המכון;
- ד. קפיצות ובעיטות;
- ה. עצירת חלב;
- ו. צימצום כמות החלב;
- ז. ריבוי מקרים של מסטיטיס קלינית;
- ח. הפרשה מוגברת של שתן ובעיקר צואה במכון החליבה;
- ט. ערכים גבוהים (3-4) של מבחן הסי.אם.טי.

### התופעה

לגוף הפרה התנגדות הרבה יותר נמוכה מאשר לגוף האדם, מכאן שהמוליכות שלו טובה יותר. בנוסף לכך, הפרה שלנו בהיכנסה למכון החליבה, לרוב רטובה וכל מגע של גופה במתכת יכול ליצור מגע חשמלי. שטח המגע שלה עם הריצפה הוא גדול יותר מזה של האדם, ובנוסף לכך ארבעת רגליה ה"יחפות" ניצבות על ריצפה רטובה.

מסתבר שמתח נמוך ביותר, בסביבות 0.5 וולט, כבר גורם שינויים בהתנהגות הפרה, וזאת